

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioannis Evsebii Nierembergii Madritensis Ex Societate
lesv De Adoratione In Spiritv Et Veritate Libri Qvatvor**

Nieremberg, Juan Eusebio

Antverpiæ, 1631

Cap. IV. Quantum oporteat deuotè affici erga beatissimam Mariam
virginem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46187)

CAPVT IV.

Quantum oporteat deuotè affici erga beatissimam Mariam virginem.

QVanta est miseria & malitia nostra, vt cum immensa fuerit misericordia & bonitas Dei, opus etiam fuerit iuuari industriis & artificiis diuinis! Mirum artificium fuit ad satisfaciendum diuinæ iustitiæ, ipsa Veritas incarnata Christus. At quia & hoc instrumentum misericordiæ etiam oportebat vt Iudex foret; prouidit amor Dei erga ipsum Christum, aliud organum puræ misericordiæ sacratissimam Matrem suam, pro quo debemus gratias agere inter alia beneficia immensa diuinæ bonitatis. Quid fuisset, si non fuisset misericordissima MARIA? cuius precibus, quamuis malignitas & inuerecundia nostra, quâ semper erga Deum impudentes sumus, digna sit perpetuo flagello, suspenditur tamen manus Dei irata, & flagrum commutatur in donum: Christi reuerentia erga suam matrem, plus potest quam nostra irreuerentia erga ipsum. Si Christus pro inimicis suis, & iis ipsis qui crucifigendo auferebant illi vitam, obtulit vitam suam; quid non faciet pro matre suâ amantissimâ, à quâ accepit vitam? Si Deus pro creaturis, quibus

DE ADOR. IN SPIRITU ET VER. LIB. II. 135
quibus dedit esse, tot tantaque vtrò & sine
precibus vllis fecit; quid faciet pro illâ à quâ
accepit substantiam, & esse hominem; ma-
ximè deprecante & urgente intercessionibus
suis, & veluti imperante ex iure materno?
Bonis filiis preces matris pro imperio sunt:
quis melior filius, quàm Christus? quæ me-
lior mater, quàm Maria? quæ obligatio ma-
ior, quàm huius optimi filij erga optimam
suam matrem? Non est obligatio Christi, vt
sunt obligationes aliorum filiorum erga pa-
rentes; sed est similis obligationi creatura-
rum erga Deum. Non tantùm est obligatio
naturalis, quæ inter genitum & genitorem
intercedit, (quamuis & hæc etiam maior in
Christo sit, cùm non sit diuisa inter duos,
sicut reliqui filij patri & matri debent suum
esse; nam à solâ matre accepit naturam hu-
manam, cùm nullum patrem iuxta hanc na-
turam habuerit, ideoque integrè vni matri
debet esse hominem) sed etiam est obligatio
moralis.

Filij debent reuerentiam patribus, etiam-
si noluerint generare filium illum, sed
quemlibet alium: imò etiam si inuiti gene-
rint, & neminem voluerint procreare; ni-
hilominus tanta est hæc obligatio naturæ, vt
ipsi Barbari & Ethnici dicerent, reuerendos
esse patres vt Deos secundos, & quæ iis de-

136 IO. EVSEBII NIEREMBERGII
bentur, esse impossibile solui. O IESV, cuius
doctrina excessit omnem captum philoso-
phiæ, cuius exemplum præcessit humanam
omnem opinionem; si Ethnici hæc docue-
runt de honorandis parentibus, quid facies
honorando matrem tuam Fili Dei? Illa fuit
Gentilium obseruantia; qualis erit perfectio
tua, ô IESV? Qui superædificasti virtutibus
antiquis, & addidisti præceptis pristinis; qui
in amoris lege adiecisti inimicorum amo-
rem, & in castitatis præcepto etiam concu-
piscenciam vetitam dixisti: sic in præcepto
venerationis patrum excelluisti reuerendo
matrem; in quâ præter debitum naturæ, de-
bes aliud debitum voluntatis. Alij parentes
non habent electionem generandi filium, sed
habuit mater tua sanctissima: quæ non tan-
tùm te genuit, sed voluit te tantùm genera-
re, & non alium filium. Voluntas eius expe-
ctata fuit & desiderata à Deo Patre, & Ange-
lis: ideò quia debes voluntatem matri tuæ,
rependis illam, nihil eius voluntati negando.
Maiorem obligationem agnoscis erga ma-
trem, quàm est aliorum filiorum erga paren-
tes; & similem illi obligationi, quam habent
creaturæ erga Deum, habes erga matrem
tuam. Hoc est summum debitum creationis,
quòd non solum Deus creauerit nos, sed se-
legerit nos, & voluerit creare potiùs quàm a-
lios,

DE ADOR. IN SPIRITU ET VER. LIB. II. 137
lios, quos reliquit in rerum possibilium mas-
sâ, & suo nihilo.

O stupenda excellentia *MARIÆ*, cum si-
milem obligationem habeat illi Deus, ac ha-
bent creaturæ Deo; quæ est infinita! Tum
sicut ab esse ad non esse est distantia infinita;
ita obligatio eius qui accipit esse & naturam,
infinite superat alias obligationes ex beneficiis
aliis communibus, quæ supponunt substan-
tiam & vitam. Si in illos qui infinite tibi de-
bent, ô amande Deus, liberalissimus es, &
erga eos qui te offendunt indulgentissimus;
quomodo avarus aut crudelis eris erga ma-
trem tuam, cui soli propter diuitias miseri-
cordiæ & bonitatis tuæ debes, & tali modo
debes? quomodo negabis gratiam aliquam,
vbi agnoscis debitum tantum? Omnia me-
ritò vis dare per illam, quæ tibi dedit vitam
humanam: nam sicut de dono vitæ nullis
bonis filij possunt satisfacere patribus, quia
est fundamentum omnium donorum; &
omnes actiones & dona filiorum videntur
propria parentum, quia principium illis de-
derunt; sic nihil negare vis illi, quæ tibi dedit
esse hominem: vt dando cuncta per matrem,
videaris dare omnia matri; & prætereà cog-
eres nos venerari illam necessariò, cum per il-
lam sit necesse impetrare cuncta à te: & quia
accepisti ab illâ esse naturale, hoc est, huma-
nam

nam naturam ; vis vt per illam accipiamus nos esse supernaturale , & gratiam : vt ita filios *MARIÆ* faciendo nos supernaturaliter , satisfacias pro filiatione tuâ humanâ naturali.

Verum est quòd omnia sint à Deo , & hoc ipsum quòd debeat Deus matri suæ , est beneficium Dei : sed vt reuerà pensemus , quanta faciet pro beatissimâ Virgine , nihil interest : nam hic est ritus & mos diuinus , ita se habere erga beneficia sua , perinde ac si nullam partem habuisset Deus in meritis nostris , licet orta sint ex eius gratiâ ; sed eodem modo remunerat , ac si à nobis solùm essent. Æquè integrum gloriæ præmium dabit operibus bonis , ac si ea ipsa bona opera non fuissent munera sua ; nec vllâ gratiâ nos adiuuisset , sed ex propriis viribus illi seruissemus , & dignitatem illam ad gloriam ex nobis habuissemus. Eodem modo respondebit officiis matris suæ , ac si nullum beneficium Dei esset in illâ ; sed perinde ac si omnino accepisset ipse essentiam , naturam , vitam ab eâ , independentem ab vllò beneficio & gratiâ diuinâ , quâ præuenta , præiuta , & præelecta fuit ad hoc admirandum opus diuinæ conceptionis.

Si hoc modo obligatum se agnoscit & habet Christus , fortasse violabit præceptum de honorandis parentibus , an potius coagmen-
tatâ

tatâ mensurâ curabit satisfacere? Si obligatio quam habent in parentes alij filij, tanta est, vt Philosophi dicerent impossibile esse solui; cùm Christus maiorem obligationem agnoscat, possibilène erit, vt non velit gratificari? Si Deus alia obsequia hominum minuta remunerat in gloriâ vltra merita; hoc debitum matris, quod est vltra gratiam & remunerationem, non negliget omnibus modis compensare & satisfacere. Quis dubitat, Christi gratitudinem erga matrem, excedere omnem amorem & gratitudinem hominum? Si igitur putarunt Ethnici, non posse filios cunctis officiis esse satis gratos erga genitores; amittétne Christus occasionem gratiæ? Planè tam gratus erga parentem optimam est, vt non contentus reuerentiâ, quâ illam coluit in vitâ obsequiis suis operationum infinitarum & theandricarum, quibus illam honorauit subditus illi, voluerit omnes nos reuereri genitricem suam, quasi coadiuando ipsum ad venerandum & honorandum illam. Sic voluit nos omnes eius filios esse, vt pro se honoraremus & amaremus vt matrem: nam sicut obligatio fuit matri, satisfactionem & gratificationem voluit esse filiorum. Quam filiationem dedicauit in cruce pendens, cùm omnes suos illi tradidit in personâ dilecti discipuli, dicens: Ecce filius tuus.

TUUS.

tuus. Scilicet cum moriturus erat, quasi solum optaret vitam, ut matri obsequeretur; voluit vicarium obedientiae & curae filialis in Ioanne, & obseruantiae in reliquis fidelibus relinquere, siquidem mortem euitare non expediebat: ut hoc pacto & redimeret nos moriendo, & gratus esset matri relinquendo vicarios exhibendae venerationis, quasi ipse non se fateretur satisfecisse matri pro desiderio suo. Ibi ad pedem crucis accepit nos MARIA in filios: ibi peperit nos, non ex utero, sed ex corde; nam est pretiosius membrum, & efficacior filiatio: non enim omnis filius veri amatur, at filius cordis nequit non amari. Ibi nos cum Christo parturit cum doloribus, quos non est passa in partu carnali. Conuenienter eo tempore accepit nos in filios, cum tota compassionis affectu erga Filium plena erat, ut illum in nos transferret & seruaret ad excellentiam misericordiae suae: quasi commendasset IESVS matri, quod dixit mulieribus; Nolite flere super me, sed super filios vestros. Ideo crucifixus, plenus doloribus & cruciatibus, velut in alios remittens compassionem sui, dixit matri lacrymanti; Mulier, ecce Filius tuus: ecce filius tuus est quisque fidelis & discipulus meus; noli tam compati & flere super me, quam super istos filios tuos, quos tibi commendo, miseros homines & peccatores.

peccatores. Sciebat Christus maius obiectum misericordiae esse miseriam peccati, quam quodcumque corporale tormentum: nam plus doluit anima Christi compatiens in culpis nostris, quam corpus eius patiens in poenis suis. Ideo voluit vt transferret mater compassionem, & misericordiam ad nostros defectus, culpas, & miserias animae, vt nos in illis praecipue adiuuaret. Et quia Christus patiendo benemeritus fuit de Iustitiâ diuinâ, superabundanter illi satisfaciendo, propterea dignus vt ei committeretur hoc attributum & esset Iudex hominum, vt praedixit Dauid; *Deus iudicium tuum Regi da, & iustitiam tuam filio Regis*: Mater Christi, compatiendo & miserescendo Christi, benemeruit quoque compassionis & misericordiae attributum, quod illi est commissum; vt dicere possimus: Deus misericordiam tuam Reginae dedisti, & pietatem tuam matri Regis: ideo nulla gratia & misericordia Dei ad nos peruenit, nisi per MARIAM. Iam hinc, pietissima mater, te accipio in mea; & istud primum pignus accipiam tuae pietatis, vt imiteris filium tuum primogenitum: qui non tantum te dedit Ioanni, sed Ioannem etiam dedit tibi: ita me des Deo, siquidem Deum dedisti nobis.

Igitur cum nostra miseria nullum habeat remedium

142 IO. EVSEBII NIEREMBERGII
remedium nisi Dei misericordiam, & dispensatio eius sit penes MARIAM, cui filius nihil negat, & illa plena sit miseratione; quid pigrescimus in officiis & pietate erga illam? Quatuor de causis debemus officiosi esse in obsequio erga Virginem. Vna est utilitas & necessitas intercessionis eius: nam sine negotiatione & petitione Virginis nihil descendit de cælo. Plus quàm ab Eliâ dependebat pluuia cæli, ex MARIA pendet gratia. Altera est voluntas Christi, qui vult Matrem suam coli à nobis, ipsique adulamur Christo Domino cultu suæ Genitricis. nam ad omne quod illi debemus delegat Matrem suam creditricem. Si ea quæ facimus pauperibus, accepta ipse habet, eosque Vicarios designauit obligationis quam habemus; quantò magis grata habebit, quæ præstantur Matri, cuius se debitorem agnoscit ille cui omnia debent.

Tertia causa est, excellentia sanctissimæ Virginis: cuius cultus licet nullius nobis necessitatis esset, nec tam explicatæ voluntatis Filij sui IESU, propter præstantiam suam summoperè deberemus affici erga illam. Ipsa est honos totius creaturæ, maximè generis nostri: & secunda post Deum, cui concessum est vt habeat illud priuilegiũ, quo Deus solùm propter infinitatem suæ naturæ fruitur, vt sit parens & virgo simul, & parens Dei.

Dei. Deus est pater & virgo simul : Maria est etiam mater & virgo. Quemadmodum Christus secundum diuinitatem genitus est castissimè in splendoribus Sanctorum à virgine Patre sine matre ; ita secundum humanitatem genitus est castissimè à virgine matre sine patre in splendoribus sanctitatum super omnes Sanctos. O geminum miraculum, quòd virgo pariat, & quòd pariat Deum ! Sed quid debebat parere virgo nisi Deum ? Gratia & natura sorores sunt, & ambæ sapiunt manum eiusdem artificis : ideò similem quamdam methodum suorum operum seruant. Quemadmodum in compendium collegit Deus in Adamo & Euâ vniuersam naturam, postquam cuncta creasset, atque in homine sunt omnes naturarum & vitarum gradus eminentiori modo quàm in ipsis naturis, cælis, plantis & animalibus, vt vnus homo plus valeat quàm vniuersus orbis, & sit alter mundus, ei que omnia seruiant, & propter illum sint omnia : ita quoniam non est negligentior & minùs curiosus artifex Deus in rebus gratiæ, in vnum quoque redegit in nouo Adam & Euâ vniuersam gratiam datam & dandam hominibus & Angelis. Vnâque in MARIA sunt omnia genera charismatû & donorum supernaturalium & gratiarum gradus eminentiori modo, quàm
in

144 IO. EVSEBII NIEREMBERGII
in cunctis reliquis Hierarchiis spirituum beatorum, & ordinibus Sanctorum, ut ea sola plusquam æquiualeat vniuersorum sanctitati. Non est solum pietas istud existimare, sed ratio; & satis iam constat ex reuelatione benedicti patris Martini Gutierrez martyris Christi, quem vidit sancta Teresia in cælo cum insigni martyrij, quod in carcere obiisset ab hæreticis vinctus & vexatus. Huic seruo suo gratias egit ipsa virgo MARIA, quod huiusmodi defenderit suam sanctitatem. MARIAE enim seruiunt, & colunt tamquam Reginam omnium ipsa beata Seraphim, & ceteri Angeli ac Beati; veluti bruta animalia parebant Adamo in statu naturæ non corruptæ. Homo eminentior brutis creatus fuit; Maria sublimior Seraphinis & Angelicis mentibus glorificata, excellens beatos spiritus, ut Adam pecora campi & irrationalia. Illa sola duplo maior videtur esse apud Deum & æstimabilior quam totus mundus: in quem etsi indulgentissimus fuerit descendendo de cælo Filius Dei pro eius salute; nihilominus ut acciperet Spiritum sanctum, opus fuit recipi prius Christum in cælum: at beata Maria & Filium Dei in se suscepit, & simul Spiritum sanctum in se superuenientem.

Itaque duobus titulis audiuntur preces
Mariæ

Mariæ à Christo, & ob reuerentiam debitam matri, & ob eminentiam sanctitatis eius & merita singularia: exauditur enim pro suâ & filij sui reuerentiâ & dignitate; pro reuerentiâ maternitatis, & pro dignitate sanctitatis: & nos per illam audimur: cuius intercessio non solum utilis, sed necessaria est nobis. Ad MARIAM igitur in cunctis afflictionibus confugas, velut filius plagis ab extraneo cæsus ad matrem accurrit: nouit illa portare & sustinere mundum suis precibus, nec graue onus tu illi putes adiici.

Quarta causa potest esse velut affinitas & necessitudo quædam cum beatâ Mariâ, non tantum secundum spiritum & mystica solum, sed realis secundum corpus etiam & naturam. Nullus enim homo propinquior est affinitate alteri, quàm est tibi coniuncta beata Virgo. Qui corpus Christi suscipit in Eucharistiâ, vnione quadam reali fit vna caro cum Christo; vt non sit vnio alia & coniunctio tam propinqua & similis inter homines, etiam inter virum & vxorem: quare etiam debes te putare affinem matri ipsius Christi, & reputare habere eandem carnem. Maior item est coniunctio physica, & realis inter Deum & te, quàm inter te & patrem tuum: qualis ergo erit affinitas, quam contrahis cum matre ipsius Dei? Quæ maior

K

vnio

vnio creata & realis potest esse, quàm est inter Verbum diuinum & sacratissimam humanitatem Christi, acceptam ex visceribus sanctissimæ Virginis? & quæ vnio consanguinitatis potest esse maior, quàm fuit inter Christum & Mariam? Igitur affinitas & coniunctio secundum naturam nostram, quam habemus cum beatissimâ Virgine, excedit affinitates hominum. Si homines solo titulo consanguinitatis & propinquitatis se iuuant, & ad se inuicem accurrunt pro auxilio; cur non accedemus ad MARIAM, cum quâ habemus necessitudinem maximam?

Quid dicam de coniunctione & quasi cognatione spirituali, quam cum Mariâ contraximus? Is per quem accepisti gratiam Baptismi, aut astitit tibi & suscepit in illo Sacramento, cognatus tuus fit, illumque teneris venerari vt patrem: quantam reuerentiam, proximitatem, & filiationem contrahemus cum Virgine, per quam toties gratiam suscipimus, quæ toties suis precibus peperit nos Deo, & in lucem & in veritatem vitæ spiritualis edidit?

Agnosco te matrem meam, ô Mater Dei & Mater gratiæ & misericordiæ, obsecro ne obliuiscaris nominis tui, de quo tu ipsa gloriaris. Mater gratiæ & misericordiæ diceris: sed huc titulum quid tibi dedit nisi nostra miseria, quia

quia tuâ miseratione & gratiâ egemus? Quare quia ego miserrimus omnium sum, maius ius præsumo habere in tua materna viscera. Dignitas tua ex meâ indignitate accidit, sanctitas tua ex meis peccatis: ideo præsumo primum locum me habere in tuâ misericordiâ, quia primus & maximus omnium peccator sum, & plus miser. Mater Dei, te fecerunt peccata hominum; & peccata mea solum sufficerent, vt te facerent Matrem misericordiâ: ne proicias me à te & protectione tuâ, sub cuius pallio proteguntur omnes Religiosi nostræ Societatis; vt mirabili visione vidit deuotissimus tuus filius pater Martinus Gutierrez. Quem enim debet magis recipere misericordia, quàm magis misellum? Recordare, quòd hunc honorificum titulum, de quo, post titulum matris Dei & virginis, supra ceteros gloriaris, ego solus possim sustentare ob innumera mea peccata. Spero Mater in misericordiâ tuâ ego miserrimus: nam potius cælum & terra peribunt, quàm tua deficiet miseratio & gratia iis qui verè & seriò implorant fauorem tuum, & serui tui sunt. Admitte me inter illos, vt cum exultatione & lacrymis in te colendâ occuper: at quia tepiditas mea frigidum & siccum, vt qui sim totus terrestris, me teneat; inuideo feruorem tuis deuotis: vellemque, vt faciebat deuotissimus

148 IO. EVSEBII NIEREMBERGII
Pater Ioannes Trexus, facella tua ore meo
verrere, & lacrymis rigare. Ad hoc facien-
dum aliquot milliaria pedibus ibat ille ferui-
dus Pater & filius deuotus Virginis.

CAPVT V.

*Quòd imitari Christum debemus, &
de sanctissimi cordis sui dolore
& passione.*

QVomodo potest homo cogitare de ali-
quo gustu, qui pro hominis gustu re-
cordatur afflicti IESV? Vna gutta sanguinis
sufficiebat redemptioni nostræ: quomodo
totus pro nobis fusus, & immensitas dolo-
rum, laborum, opprobriorum, non sufficit
exemplo? ane vanè & incassum tot tanta-
que passus est Filius Dei, cum minima ora-
tio eius plus quam abundaret ad satisfaciend-
um pro mille mundis, & obtinendum vni-
uersis gratiam? Sed adhuc non sufficit tan-
tus excessus cruciatuum, vt vnus ego imiter
illum. Christus enim passus est pro nobis, no-
bis relinquens exemplum. Non minoris ste-
terunt Deo minimæ nostræ voluntates,
quam nostra peccata grauiata facta. O si confi-
derarem opera tua hæc, Domine; quomodo
expauerem? Mirabilia opera tua, vtinam a-
nima mea cognosceret nimis! mirabilia pro-
digia